

Участие на НСИ в европейски програми и проекти

Бюлетин № 8, 2017

Проекти на ЕК за осигуряване на експертна и консултантска помощ в рамките на европейската политика за добросъседство

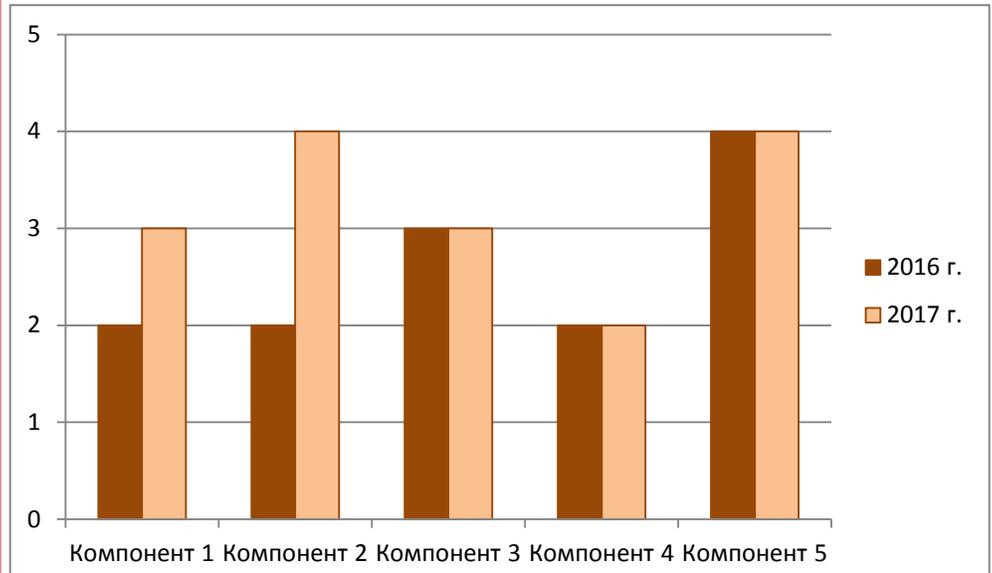
Приключи туининг проектът със статистическата служба на Република Азербайджан

През 2017 г. продължи изпълнението на втория туининг проект със статистическата служба на Република Азербайджан AZ/14/ENP/ST/32 „Подкрепа за Държавния статистически комитет в хармонизирането на Националната статистическа система на Република Азербайджан в съответствие с европейските стандарти“, в който НСИ участва като младши партньор на Федералната статистическа служба на Германия (DESTATIS). Продължителността на проекта беше 25 месеца (23 октомври 2015 - 27 ноември 2017 г.), а общата му стойност - 1 178 763 евро.

През годината бяха реализирани 16 експертни мисии с участието на 21 експерти от НСИ по всички пет отделни компонента:

1. Система за управление на качеството в статистиката;
2. Географска информационна система (ГИС);
3. Статистика на доходите и условията на живот (SILC);
4. Статистика на хората с увреждания;
5. Статистика на туризма.

Посещение с цел обучение

В рамките на проекта през 2017 г. НСИ беше домакин на петдневно посещение с цел обучение на служители от Държавния статистически комитет на Република Азербайджан. Темата на обучението беше „Модернизация на Националната статистическа система чрез институционално реструктуриране, обмен на практиката на България“. Основната цел на визитата беше запознаване на експертите с институционалната реформа, проведена в НСИ през 2015 г., и нейното влияние върху качеството на статистическите изследвания в териториалните статистически бюра и с внедряването на стандарта за качество ISO 9001:2015 на регионално ниво.

Заклучителна среща

Туининг проектът приключи в края на ноември със заключителна конференция в Баку, Азербайджан, като

беше дадена много висока оценка за работата на българските експерти по всичките пет компонента. В проекта Националният статистически институт на България участва като младши партньор, а водещ партньор беше Федералната статистическа служба на Германия.

Стр. | 3

Националният статистически институт беше представен от г-н Сергей Цветарски, председател, д-р Богдан Богданов, заместник-председател, и г-жа Калина Казанджиева, директор на ТСБ - Югоизток. Взеха участие представители на всички страни, включени в туининг проекта - Германия, България, Нидерландия, Чешката република, Словения, Хърватия и Латвия.

НСИ имаше ключова роля за постигане на целите на проекта чрез своите 14 експерти, които работиха в управлението на проекта чрез участие в Постоянния наблюдаващ комитет, както и в изпълнението на задачите по всички компоненти в 32 мисии. НСИ беше домакин на шест посещения с цел обучение, включително и едно посещение на високо равнище. Ключова беше ролята и на постоянния туининг съветник в Баку г-н Арслан Ахмедов, експерт от Националният статистически институт.

Засилване на регионалното сътрудничество

Обучение на младши статистици от шест държави

През 2017 г. Националният статистически институт продължи успешно да осъществява своята политика за

развитие на сътрудничеството със страните от Европейската политика за добросъседство - група „Изток“ (Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна). След проведения през миналата година курс „Въведение в теорията и организацията на статистическите изследвания“, на който присъстваха 12 млади статистици от Държавния статистически комитет на Република Азербайджан, тази година географията на участващите страни беше разширена. В рамките на програма „Българска помощ за развитие“ на Министерството на външните работи на Република България НСИ реализира проект за обучение на 24 млади статистици от шестте страни. Финансирането на курса беше изцяло със средства по Българската помощ за развитие.

Стр. | 4

Програмата на обучението беше разработена и изпълнена съвместно от Националния статистически институт и Центъра за статистически изследвания към Университета за национално и световно стопанство (УНСС) - София.

В продължение на четири дни младите статистици имаха възможност да се запознаят с теорията на статистическите изследвания, представена от доц. Александър Найденов в Учебно-оздравителния център на УНСС в с. Равда.

Останалите четири дни експерти от НСИ представиха своя опит в областта на практиката на статистическите изследвания в Учебно-квалификационния център на НСИ в с. Сливек, област Ловеч. Гургана Маева, Светослава Филипович, Расим Рюстем, Жана Герон, Елена Бакалова, Валентин Чавдаров и Галя Статева представиха своя опит в областта на краткосрочната и годишната бизнес статистика, статистиката на доходите и условията на живот, статистиката на труда, макроикономическата статистика и използването на алтернативни източници на данни (Big Data). Разнообразието от теми и добрата подготовка на лекторите създадоха необходимата

атмосфера за обучение и активно участие на младите статистици.

В края на заниманията се проведе кръгла маса, посветена на различни теми, представляващи интерес за младите статистици - Националната статистическа система на Република България, доверието в официалната статистика, възможностите за кариерно развитие в статистическите служби.

Курсът беше закрит от д-р Богдан Богданов, заместник-председател на НСИ, който връчи сертификати на всички участници, подписани от Ректора на УНСС - проф. д.ик.н. Стати Статев, и от председателя на НСИ г-н Сергей Цветарски.

Всички участници благодариха за сърдечното посрещане и интересните лекции, както и за възможността да се запознаят с България при посещенията си в Несебър, Бургас, Ловеч, Троян, Велико Търново и София. Те оцениха високо предоставената им възможност както да обогатят своите знания, така и да открият красотата на българската природа и важни моменти от българската история. По време на курса всички участваха във фотоконкурс с направените по време на обучението снимки, в които по интересен начин представиха своите впечатления.

„Пожелавам успех на всички участници в курса в работата им като статистици, както и да бъдат удовлетворени, че работят в една интересна област, която предоставя много възможности за развитие.“

Д-р Богдан Богданов
Заместник-председател на НСИ

Посещения с цел обучение на статистици от Хърватия и Македония

Стр. | 6

През годината бяха организирани и две **посещения с цел обучение**:

В края на май НСИ беше домакин на посещение с цел обучение на експерти от статистическата служба на **Хърватия**. Целта на срещата беше представяне на българския опит в областта на електронното преброяване. Българските експерти запознаха хърватските си колеги с подготовката, организацията и провеждането на е-преброяването през 2011 година. Бяха представени методологическите и техническите проблеми, възникнали при неговата реализация. Обсъдени бяха въпроси, свързани с обхвата и качеството на информацията, както и с използването на данни от административни регистри.

Хърватските колеги поставиха редица практически въпроси по провеждането на Преброяване 2011 в България с оглед на подготовката на статистическата служба на Хърватия за предстоящото преброяване през 2021 година. Срещата беше ползотворна и за двете страни. Обменени бяха идеи и информация във връзка с подготовката на преброяването, което ще се проведе през 2021 г. в Хърватия и България.

През ноември НСИ беше домакин и на посещение с цел обучение на експерти от статистическата служба на бившата югославска република **Македония**. Целта на обучението беше запознаване на македонските статистици с Националната статистическа система на България и българския опит в областта на управлението на качеството в НСИ. Обучението се проведе в рамките на Многонационалната програма за сътрудничество в областта на статистиката IPA 2014.

Това посещение даде своя значителен принос за затвърждаване на добрите отношения между двете статистически служби и е предпоставка за по-нататъшно развитие на сътрудничеството между тях.

Участие в проекти в рамките на транснационални програми

Проект YOUMIG

През 2017 г. Националният статистически институт стана партньор по проект „Подобряване на институционалния капацитет и насърчаване на сътрудничеството за справяне с въздействието на транснационалната младежка миграция (YOUMIG)“, който се реализира в рамките на транснационалната програма за Дунавския регион (Interreg - Danube Transnational Programme - ERDF) и е насочен към оценка на младежката миграция и измерване на благосъстоянието на младите хора от региона.

Проектът е с продължителност 30 месеца и стартира на 1.01.2017 година. Партньори по проекта са органи на местната власт, научни институти, университети и статистически служби от осем страни (Унгария, Австрия, България, Германия, Румъния, Словакия, Словения и Сърбия). Водещ партньор е Унгарската централна статистическа служба.

YOUMIG има за цел да насърчи развитието на управлението на местно ниво и да подпомогне общините за справяне с предизвикателствата, свързани с младежката миграция, чрез подобряване на обхвата на данните за миграцията и обмен на знания на транснационално ниво.

По време на проекта:

- Ще бъде създаден концептуален подход за анализ и измерване на процесите на миграция, пазара на труда, човешкия капитал и демографските процеси с фокус върху младежката миграция в Югоизточна Европа.
- Ще бъдат разработени локални профили, представящи динамиката и тенденциите, както и прогнози за развитието на младежката миграция.
- Ще бъде направен преглед на съществуващите системи от данни и ще бъдат разработени препоръки за съпоставими транснационални индикатори за статистиката на младежката миграция в Югоизточна Европа.
- Ще бъдат събрани данни за младежката емиграция на местно ниво в страните партньори, въз основа на които ще бъдат направени сравнения.
- Ще бъде направен преглед на прогнозите за населението с цел установяване на влиянието на младежката миграция върху населението и развитието в страните от Югоизточна Европа.
- Ще бъдат проведени интервюта и фокус групи със заинтересовани страни и институции в областта на младежката миграция.

YOUMIG е структуриран в шест работни пакета (РП): РП1: Управление; РП2: Комуникация; РП3: Качествен анализ - концептуален преглед и работа на терен; РП4: Количествен анализ (данни и индикатори, анкетно проучване); РП5: Пилотни действия (минипроекти за младите мигранти, създаване на екип за миграцията в общините); РП6: Изготвяне на стратегии. Националният статистически институт ще участва в изпълнението на дейностите по всички работни пакети.

Първата среща на партньорите по проекта се състоя на 2 и 3 март 2017 г. в гр. Будапеща, Унгария. На срещата бяха обсъдени основните дейности по проекта и тяхното изпълнение до края на 2017 г. по работни пакети. Националният статистически институт беше

представен от членове на екипа по управление на проекта.

Втората среща се състоя на 7 и 8 юни в гр. Белград, Сърбия. На нея бяха направени презентации относно прогреса по дейностите на проекта и се проведоха Стр. | 9 дискусии по отделните компоненти.

Третата среща по проекта се проведе в гр. Регенсбург, Германия, в периода 22 - 23 ноември 2017 година. На нея беше обсъден напредъкът в изпълнението на дейностите по проекта, както и отчитането на разходите за тях през първия шестмесечен период.

Проект SMEInnoBoost

Вторият проект в рамките на транснационални програми, по който Националният статистически институт стана партньор през 2017 г., е проект „Повишаване на иновационния капацитет на малките и средните предприятия (МСП)“ (SME Innovation Capacity Boost - SMEInnoBoost). Той се реализира в рамките на транснационалната програма „Балкани - Средиземно море 2014 - 2020“ (Interreg - Balkan-Mediterranean 2014 - 2020) и е насочен към повишаване на иновационния потенциал на малките и средните предприятия в региона.

Проектът стартира на 1.08.2017 г. и е с продължителност 24 месеца.

Целта му е да се даде тласък на транснационалния иновационен капацитет на МСП и да се подпомогне създаването на устойчиви мрежови формации, включително иновационни клъстери с други МСП от Балкано-Средиземноморския регион, за да се споделят ноу-хау и да се разработят иновации чрез създаването на тристранни партньорства за обезпечаването на МСП със съответните данни, инструменти и системи.

Партньори по проекта са статистическите служби на България, Албания и бившата югославска република

Споразумения за субсидии на ЕК

Македония, Националното сдружение на малкия и среден бизнес, Научно-технологичен парк на Крит при Фондация за научни изследвания и технологии - Гърция, Институтът по информационни и комуникационни технологии при БАН, Фондация за малките и средните предприятия - Скопие, бивша югославска република Македония, Агенция за регионално развитие на Фондация „Корче“, Албания; наблюдаващи партньори - Лаборатория за софтуерно инженерство и интернет технологии към Кипърския университет и Фонд за иновации и технологично развитие на бившата югославска република Македония. Водещ партньор е Националното сдружение на малкия и среден бизнес в България.

Стр. | 10

Първата среща на партньорите по проекта се състоя на 3 октомври 2017 г. в гр. София, България. На срещата бяха представени и обсъдени правилата за работа и основните дейности по проекта. Националният статистически институт беше представен от членове на екипа по управление на проекта.

Споразумения за субсидии на Европейската комисия, по които НСИ е бенефициент

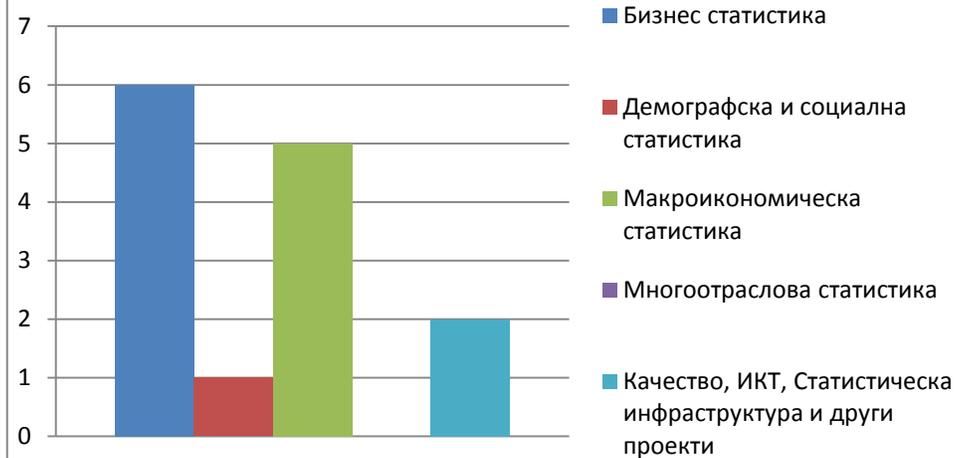
През 2017 г. НСИ успешно приключи изпълнението на **14 проекта**, финансирани с целеви субсидии от Европейската комисия и съфинансирани от държавния бюджет в областта на макроикономическата статистика, демографската и социалната статистика, бизнес статистиката и многоотрасловата статистика. През годината НСИ кандидатства и сключи договори с Европейската комисия за **22 нови проекта**, които е предвидено да се изпълняват през периода 2017 - 2020 година. Проектите са включени в Годишната програма на Евростат за 2017 г. и са в изпълнение на Регламент (ЕС) № 99/2013 на Европейския парламент и на Съвета

относно Европейската статистическа програма за периода 2013 - 2017 година.

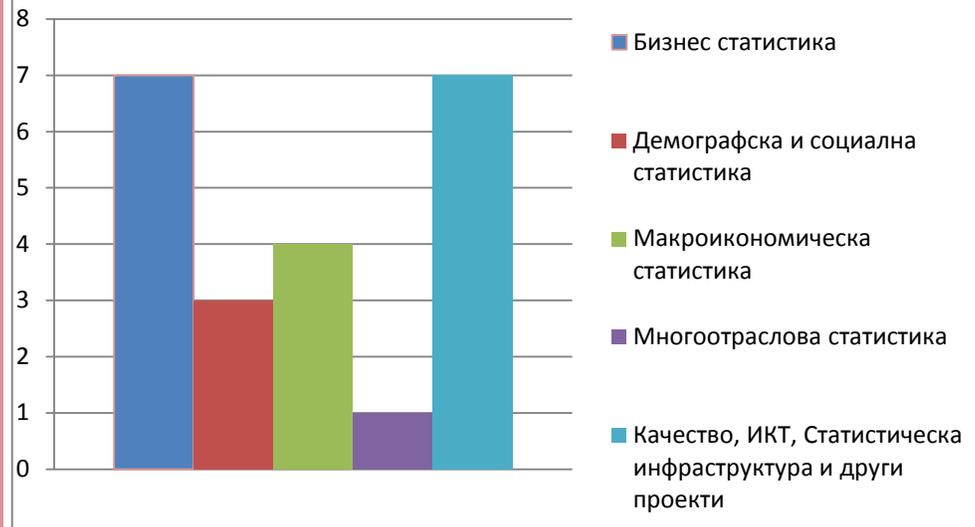
Споразумения за
субсидии на ЕК

Приключили проекти за 2017 г. по статистически области

Сключени договори за субсидия през 2017 г. по статистически области

Обобщена таблица с проектите на НСИ по споразумения за субсидия с ЕК може да бъде намерена на следния линк:

<http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pages/International/TableGran>

Проекти в рамките на „Визия 2020“ на ЕСС

ESSnet проект в областта на Големи информационни масиви (Big Data)

През януари 2017 г. Националният статистически институт стартира работата по ESSnet проект за Big Data: „Пилотни проекти за Big Data - II“ съгласно Споразумение за субсидия на Европейската комисия № 11104.2016.010-2016.756.

Основната цел на проекта е да подготви Европейската статистическа система (ЕСС) за интегриране на източници на „големи данни“ в процеса на производство на официална статистика. Проектът е организиран в различни работни пакети по видове източници на Big Data. Специфичните цели на работните пакети са свързани с анализиране на получените резултати от източниците на Big Data; разработване на методология за използването на Big Data в статистическата практика и измерване на качеството на събраните данни; идентифициране, дефиниране и внедряване на ИТ инфраструктура за обработка и съхранение на Big Data; правни въпроси, свързани с достъпа и използването на източниците на Big Data в рамките на ЕСС; обмен на информация между официалната статистическа система и научната общност.

Проектът е с продължителност 17 месеца и НСИ е активна страна партньор в **работен пакет 2 „Извличане на информация от интернет за характеристики на предприятията (web scraping), работен пакет 8 „Методология и качество“ и работен пакет 9 „Разпространение и популяризиране на резултатите от проекта“.**

В рамките на проекта през 2018 г. е предвидено в София отново да се състои заключителен семинар, на който НСИ ще бъде домакин.

Стр. | 13

Международна конференция за Big Data в София

Националният статистически институт беше домакин и съорганизатор съвместно със Статистическия институт на Белгия на международна конференция, на която бяха представени резултатите от проект ESSnet за *Big Data*. В събитието, което се проведе на 23 - 24 февруари 2017 г. в София, взеха участие председателят на НСИ Сергей Цветарски, изпълняващата длъжността Генерален директор на Евростат Мариана Коцева, председателят на Статистическия институт на Нидерландия Джарк Джин-А-Цой и координаторът на ESSnet *Big Data* Питър Стройс.

По време на конференцията бяха обсъдени резултатите от различните работни пакети, включени в настоящото първо грантово споразумение (SGA-I), с всички европейски страни - участнички в проекта, заинтересовани експерти, представители на Евростат, Европейската комисия, международни организации, научната общност и бизнеса в България.

На заключителната сесия на семинара беше проведена широка дискусия за влиянието на Big Data върху официалната статистика и бъдещето на Европейската статистическа система. По време на тази дискусия председателят на НСИ Сергей Цветарски отбеляза, че все още има много неизяснени въпроси по отношение на прилагането на Big Data в официалната статистическа практика, както и че е *необходимо ново законодателство и осигуряване на достъп до данни от всички държатели на източници на Big Data*.

Мариана Коцева, изпълняваща длъжността Генерален директор на Евростат, подчерта, че дискусиите за използването на Big Data в официалната

статистическа практика трябва да продължат на високо ниво по отношение на хоризонтално интегрираните въпроси (законодателство, достъп до данни, партньорство, разпространение на резултатите и др.) и да се мисли за бъдещи стъпки в посока изграждане на „умна статистика“.

Стр. | 14

Председателят на Статистическия институт на Нидерландия Джарк Джин-А-Цой направи основно изказване на тема „Променящи се механизми: националните статистически институти в ерата на Big Data“. Той изрази мнението, че използването на Big Data в статистическата практика е все още в научноизследователски етап и получените резултати са експериментални продукти.

„Професията „традиционен статистик“ в контекста на новите източници на данни ще се промени към експерт методолог по валидиране и оценка на качеството. Това ще направи статистическата професия по-интересна и предизвикателна, ще повиши мотивацията и уменията на експертите, работещи в НСИ.“

Сергей Цветарски

Председател на НСИ

„Необходимо условие за успешното експериментирание и внедряване на Big Data е промяната на мисленето и уменията на човешкия капитал.“

Мариана Коцева

Изпълняваща длъжността Генерален директор на Евростат

„Комбинирането на традиционните статистически изследвания с източници на Big Data и административни данни е абсолютно необходимо, като в процеса трябва да бъде въввлечена цялата статистическа общност.“

Джарк Джин-А-Цой

Председател на Статистическия институт на Нидерландия

За контакти:

Национален статистически институт

Дирекция „Обща администрация“

Отдел „Планиране, проекти и координация“

София 1038, ул. „П. Волов“ № 2, тел. 00359 2 9857505

E-mail: info@nsi.bg

www.nsi.bg